ప్రథమ కాణ్డే - సప్తమ ప్రశ్నః

హరిః ఓమ్ ॥ పాకయజ్ఞమితిపాక-యజ్ఞమ్ । వై । అన్వితి । ఆహితాగ్నేరి త్యాహిత-అగ్నేః । పశవః । ఉపేతి । తిష్ఠన్తే । ఇడా । ఖలు । వై । పాకయజ్ఞఇతిపాక-యజ్ఞః । సా । ఏషా । అన్తరా । ప్రయాజానూయాజానితిప్రయాజ-అనూయాజాన్ । యజమానస్య । లోకే । అవహితేత్యవ-హితా । తామ్ । ఆహ్రియమాణామిత్యా-హ్రియమాణామ్ । అభీతి । మన్త్రయేత । సురూపవర్షవర్ణఇతిసురూప-వర్షవర్ణే । ఏతి । ఇహి । ఇతి । పశవః । వై । ఇడా । పశూన్ । ఏవ । ఉపేతి । హ్వయతే । యజ్ఞమ్ । వై । దేవాః । అదుహ్రన్న్ । యజ్ఞః । అసురాన్ । అదుహత్ । తే । అసురాః । యజ్ఞదుగ్ధాఇతియజ్ఞ-దుగ్ధాః । పరేతి । అభవన్న్ । యః । వై । యజ్ఞస్య । దోహమ్ । విద్వాన్ ॥౧॥ యజతే । అపీతి । అన్యమ్ । యజమానమ్ । దుహే । సా । మే । సత్యా । ఆశీరిత్యా-శీః । అస్య । యజ్ఞస్య । భూయాత్ । ఇతి । ఆహ । ఏషః । వై । యజ్ఞస్య । దోహః । తేన । ఏవ । ఏనమ్ । దుహే । ప్రత్తా । వై । గౌః । దుహే । ప్రత్తా । ఇడా । యజమానాయ । దుహే । ఏతే । వై । ఇడాయై । స్తనాః । ఇడా । ఉపహూతేత్యుప-హూతా । ఇతి । వాయుః । వత్సః । యర్హి । హోతా । ఇడామ్ । ఉపహ్వయేతేత్యుప-హ్వయేత । తర్హి । యజమానః । హోతారమ్ । ఈక్షమాణః । వాయుమ్ । మనసా ధ్యాయేత్ ॥ ౨ ॥ మాత్రే । వత్సమ్ । ఉపావసృజతీత్యుప-అవసృజతి । సర్వేణ । వై । యజ్ఞేన । దేవాః । సువర్గమితి సువః-గమ్ । లోకమ్ । ఆయన్న్ । పాకయజ్ఞేనేతి పాక-యజ్ఞేన । మనుః । అశ్రామ్యత్ । సా । ఇడా । మనుమ్ । ఉపావర్తతేత్యుప-అవర్తత । తామ్ । దేవాసురాఇతిదేవ-అసురాః । వీతి । అహ్వయన్త । ప్రతీచీమ్ । దేవాః । పరాచీమ్ । అసురాః

సా । దేవాన్ ।ఉపావర్తతేత్యుప-ఆవర్తత । పశవః ।వై । తత్ । దేవాన్ ।అవృణత ।పశవః । అసురాన్ ।అజహుః । యమ్ । కామయేత । అపశుః । స్యాత్ । ఇతి । పరాచీమ్ । తస్య । ఇడామ్ ।ఉపేతి । హ్వయేత ।అపశుః ।ఏవ ।భవతి । యమ్ ॥౩॥కామయేత । పశుమానితి పశు-మాన్ । స్యాత్ । ఇతి ।ప్రతీచీమ్ । తస్య ।ఇడామ్ । ఉపేతి । హ్వయేత । పశుమానితి పశు-మాన్ ।ఏవ ।భవతి । బ్రహ్మవాదినఇతిబ్రహ్మ-వాదినః ।వదన్తి ।సః ।తు ।వై । ఇడామ్। ఉపేతి । హ్వయేత । యః ।ఇడామ్ ।ఉపహూయేత్యుప-హూయ । ఆత్మానమ్ । ఇడాయామ్। ఉపహ్వయేతేత్యుప-హ్వయేత । ఇతి । సా । నః । ప్రియా । సుప్రతూర్తిరితిసు-ప్రతూర్తిః । మఘోనీ ।ఇతి ।ఆహ ।ఇడామ్ । ఏవ ।ఉపహూయేత్యుప-హూయ । ఆత్మానమ్ । ఇడాయామ్। ఉపేతి । హ్వయతే । వ్యస్తమితివి-అస్తమ్ ।ఇవ । వై । ఏతత్ । యజ్ఞస్య । యత్ । ఇడా । సామి । ప్రాశ్నన్తీతిప్ర-అశ్నన్తి ॥౪॥ సామి । మార్జయన్తే । ఏతత్ । ప్రతీతి । వై ।అసురాణామ్। యజ్ఞః । వీతి । అచ్ఛిద్యత ।బ్రహ్మణా । దేవాః । సమితి । అదధుః । బృహస్పతిః ।తనుతామ్। ఇమమ్ । నః । ఇతి ।ఆహ । బ్రహ్మ । వై । దేవానామ్ । బృహస్పతిః । బ్రహ్మణా । ఏవ । యజ్ఞమ్ ।సమితి ।దధాతి ।విచ్ఛిన్నమితివి-ఛిన్నమ్ । యజ్ఞమ్ । సమితి । ఇమమ్ । దధాతు। ఇతి । ఆహ । సన్తత్యాఇతిసమ్-తత్యై । విశ్వే । దేవాః ।ఇహ ।మాదయన్తామ్ ।ఇతి । ఆహ। సన్తత్యేతిసమ్-తత్య । ఏవ । యజ్ఞమ్ । దేవేభ్యః । అన్వితి । దిశతి । యామ్ । వై ॥ ౫ ॥ యజ్ఞే ।దక్షిణామ్ ।దదాతి । తామ్ ।అస్య । పశవః ।అను ।సమితి ।క్రామన్తి । సః । ఏషః। ఈజానః । అపశుః ।భావుకః ।యజమానేన ।ఖలు । వై । తత్ ।కార్యమ్ । ఇతి । ఆహుః । యథా । దేవత్రేతిదేవ-త్రా । దత్తమ్ । కుర్వీత । ఆత్మన్న్ । పశూన్ । రమయేత । ఇతి ।

బ్రధ్న । పిన్వస్వ । ఇతి । ఆహ । యజ్ఞః । వై । బ్రధ్నః । యజ్ఞమ్ । ఏవ । తత్ । మహయతి ।
అథో ఇతి । దేవత్రేతిదేవ-త్రా । ఏవ । దత్తమ్ । కురుతే । ఆత్మన్న్ । పశూన్ । రమయతే ।
దదతః । మే । మా । క్షాయి । ఇతి । ఆహ । అక్షితిమ్ । ఏవ । ఉపేతి । ఏతి । కుర్వతః । మే ।
మా । ఉపేతి । దసత్ । ఇతి । ఆహ । భూమానమ్ । ఏవ । ఉపేతి । ఏతి ॥ ౬॥

॥ విద్వాన్వాయేధృవతి యం ప్రాశ్నన్తియాంవైమ ఏకాన్నవిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౧॥

సగ్గ్ంశ్రవాఇతిసమ్-శ్రవాః । హ । సౌవర్చనసః । తుమిఞ్జమ్ । ఔపోదితిమిత్యౌప-
ఉదితిమ్ । ఉవాచ । యత్ । సత్రిణామ్ । హోతా । అభూః । కామ్ । ఇడామ్ । ఉపేతి ।
అహ్వథాః । ఇతి । తామ్ । ఉపేతి । అహ్వే । ఇతి । హ । ఉవాచ । యా । ప్రాణేనేతిప్ర-అనేన ।
దేవాన్ । దాధార । వ్యానేనేతివి-అనేన । మనుష్యాన్ । అపానేనేత్యప-అనేన । పితౄన్ । ఇతి ।
ఛినత్తి । సా । న । ఛినత్తీ 3 । ఇతి । ఛినత్తి । ఇతి । హ । ఉవాచ । శరీరమ్ । వై । అస్యై ।
తత్ । ఉపేతి । అహ్వథాః । ఇతి । హ । ఉవాచ । గౌః । వై ॥ ౭ ॥ అస్యై । శరీరమ్ । గామ్ ।
వావ । తౌ । తత్ । పరీతి । అవదతామ్ । యా । యజ్ఞే । దీయతే । సా । ప్రాణేనేతిప్ర-అనేన ।
దేవాన్ । దాధార । యయా । మనుష్యాః । జీవన్తి । సా । వ్యానేనేతివి-అనేన । మనుష్యాన్ ।
యామ్ । పితృభ్యఇతిపితృ-భ్యః । ఘ్నన్తి । సా । అపానేనేత్యప-అనేన । పితౄన్ । యః ।
ఏవమ్ । వేద । పశుమానితిపశు-మాన్ । భవతి । అథ । వై । తామ్ । ఉపేతి । అహ్వే । ఇతి ।
హ । ఉవాచ । యా । ప్రజాఇతిప్ర-జాః । ప్రభవన్తీరితిప్ర-భవన్తీః । ప్రతీతి । ఆభవతీత్యా-
భవతి । ఇతి । అన్నమ్ । వై । అస్యై । తత్ ॥ ౮॥ ఉపేతి । అహ్వథాః । ఇతి । హ । ఓషధయః ।
ఓషధయః । వై । అస్యాః । అన్నమ్ । ఓషధయః । వై । ప్రజాఇతిప్ర-జాః । ప్రభవన్తీరితి ప్ర-

భవన్తీః । ప్రతి । ఏతి । భవన్తి । యః । ఏవమ్ । వేద । అన్నాదఇత్యన్న-అదః । భవతి । అథ । వై । తామ్ । ఉపేతి । అహ్వా । ఇతి । హ । ఉవాచ । యా । ప్రజాఇతి ప్ర-జాః । పరాభవన్తీరితి పరా-భవన్తీః । అనుగృహ్ణాతీత్యను-గృహ్ణాతి । ప్రతీతి । ఆభవన్తీరిత్యా-భవన్తీః । గృహ్ణాతి । ఇతి । ప్రతిష్ఠామితిప్రతి-స్థామ్ । వై । అస్యై । తత్ । ఉపేతి । అహ్వాథాః । ఇతి । హ । ఉవాచ । ఇయమ్ । వై । అస్యై । ప్రతిష్ఠేతిప్రతి-స్థా ॥౯॥ ఇయమ్ । వై । ప్రజాఇతిప్ర-జాః । పరాభవన్తీరితిపరా-భవన్తీః । అన్వితి । గృహ్ణాతి । ప్రతీతి । ఆభవన్తీరిత్యా-భవన్తీః । గృహ్ణాతి । యః । ఏవమ్ । వేద । ప్రతీతి । ఏవ । తిష్ఠతి । అథ । వై । తామ్ । ఉపేతి । అహ్వా । ఇతి । హ । ఉవాచ । యస్యై । నిక్రమణఇతిని-క్రమణే । ఘృతమ్ । ప్రజాఇతిప్ర-జాః । సఞ్జీవన్తీరితిసమ్-జీవన్తీః । పిబన్తి । ఇతి । ఛినత్తి । సా । న । ఛినత్తి ౩ । ఇతి । న । ఛినత్తి । ఇతి । హ । ఉవాచ । ప్రేతి । తు । జనయతి । ఇతి । ఏషః । వై । ఇడామ్ । ఉపేతి । అహ్వాథాః । ఇతి । హ । ఉవాచ । వృష్టిః । వై । ఇడా । వృష్ట్యై వై । నిక్రమణఇతిని-క్రమణే । ఘృతమ్ । ప్రజాఇతి ప్ర-జాః । సఞ్జీవన్తీరితిసమ్-జీవన్తీః । పిబన్తి । యః । ఏవమ్ । వేద । ప్రేతి । ఏవ । జాయతే । అన్నాదఇత్యన్న-అదః । భవతి ॥ ౧౦ ॥

॥ గౌర్వా అస్యై తత్ప్రతిష్ఠాహ్వథా ఇతివిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౨ ॥

పరోక్షమితిపరః-అక్షమ్ । వై । అన్యే । దేవాః । ఇజ్యన్తే । ప్రత్యక్షమితిప్రతి-అక్షమ్ । అన్యే । యత్ । యజతే । యే । ఏవ । దేవాః । పరోక్షమితిపరః-అక్షమ్ । ఇజ్యన్తే । తాన్ । ఏవ । తత్ । యజతి । యత్ । అన్వాహార్యమిత్యను-ఆహార్యమ్ । ఆహరతీత్యా-హరతి । ఏతే । వై । దేవాః । ప్రత్యక్షమితిప్రతి-అక్షమ్ । యత్ । బ్రాహ్మణాః । తాన్ । ఏవ । తేన ।

ప్రీణాతి ၊ అథో ఇతి ၊ దక్షిణా ၊ ఏవ ၊ అస్య ၊ ఏషా ၊ అథో ఇతి ၊ యజ్ఞస్య ၊ ఏవ ၊ ఛిద్రమ్ ၊ అపీతి ၊ దధాతి ၊ యత్ ၊ వై ၊ యజ్ఞస్య ၊ క్రూరమ్ ၊ యత్ ၊ విలిష్టమితివి-లిష్టమ్ ၊ తత్ ၊ అన్వాహార్యేణేత్యను-ఆహార్యేణ ॥ ౧౧॥ అన్వాహరతీత్యను-ఆహరతి ၊ తత్ ၊ అన్వాహార్యస్యే త్యను- ఆహార్యస్య ၊ అన్వాహార్యత్వమిత్యన్వాహార్య-త్వమ్ ၊ దేవదూతా ఇతిదేవ-దూతాః ၊ వై ఏతే యత్ ၊ ఋత్విజః ၊ యత్ ၊ అన్వాహార్యమిత్యను-ఆహార్యమ్ ၊ ఆహరతీత్యా-హరతి ၊ దేవదూతానితిదేవ-దూతాన్ ၊ ఏవ ၊ ప్రీణాతి ၊ ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః ၊ దేవేభ్యః ၊ యజ్ఞాన్ ၊ వ్యాదిశదితివి-ఆదిశత్ ၊ సః ၊ రిరిచానః ၊ అమన్యత ၊ సః ၊ ఏతమ్ ၊ అన్వాహార్య మిత్యను-ఆహార్యమ్ ၊ అభక్తమ్ ၊ అపశ్యత్ ၊ తమ్ ၊ ఆత్మన్న్ ၊ అధత్త ၊ సః ၊ వై ၊ ఏషః ၊ ప్రాజాపత్య ఇతిప్రాజా-పత్యః ၊ యత్ ၊ అన్వాహార్య ఇత్యను-ఆహార్యః ၊ యస్య ၊ ఏవమ్ ၊ విదుషః ၊ అన్వాహార్య ఇత్యను-ఆహార్యః ၊ ఆహ్రియత ఇత్యా-హ్రియతే ၊ సాక్షాదితి స-అక్షాత్ ၊ ఏవ ၊ ప్రజాపతిమితిప్రజా-పతిమ్ ၊ ఋధ్నోతి ၊ అపరిమిత ఇత్యపరి-మితః ၊ నిరుప్య ఇతినిః-ఉప్యః ၊ అపరిమిత ఇత్యపరి-మితః ၊ ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః ၊ ప్రజాపతేరితి ప్రజా-పతేః ॥ ౧౨ ॥ ఆప్త్యై ၊ దేవాః ၊ వై ၊ యత్ ၊ యజ్ఞే ၊ అకుర్వత ၊ తత్ ၊ అసురాః అకుర్వత ၊ తే ၊ దేవాః ၊ ఏతమ్ ၊ ప్రాజాపత్యమితిప్రాజా-పత్యమ్ ၊ అన్వాహార్యమిత్యను-ఆహార్యమ్ ၊ అపశ్యన్న్ ၊ తమ్ ၊ అన్వాహరన్తేత్యను-ఆహరన్త ၊ తతః ၊ దేవాః ၊ అభవన్న్ ၊ పరేతి ၊ అసురాః ၊ యస్య ၊ ఏవమ్ ၊ విదుషః ၊ అన్వాహార్య ఇత్యను-ఆహార్యః ၊ ఆహ్రియత ఇత్యా-హ్రియతే ၊ భవతి ၊ ఆత్మనా ၊ పరేతి ၊ అస్య ၊ భ్రాతృవ్యః ၊ భవతి ၊ యజ్ఞేన ၊ వై ၊ ఇష్టీ ၊ పక్వేన ၊ పూర్తీ ၊ యస్య ၊ ఏవమ్ ၊ విదుషః ၊ అన్వాహార్య ఇత్యను-ఆహార్యః ၊

ఆప్రియతఇత్యా-ప్రియతే । సః । తు । ఏవ ।ఇష్టాపూర్తీతీష్ట-పూర్తే । ప్రజాపతేరితి ప్రజా-పతేః । భాగః । అసి ॥ ౧౩ ॥ఇతి । ఆహ । ప్రజాపతిమితిప్రజా-పతిమ్ । ఏవ । భాగధేయేనేతిభాగ-ధేయేన । సమితి ।అర్ధయతి ।ఊర్జస్వాన్ । పయస్వాన్ ।ఇతి । ఆహ । ఊర్జమ్ । ఏవ । అస్మిన్న్ । పయః । దధాతి । ప్రాణాపానావితిప్రాణ-అపానౌ ।మే । పాహి । సమానవ్యానావితిసమాన-వ్యానౌ । మే । పాహి । ఇతి ।ఆహ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏవ । ఏతామ్ ।ఏతి ।శాస్తే ।అక్షితః । అసి । అక్షిత్యై । త్వా । మా । మే । క్షేష్ఠాః । అముత్ర । అముష్మిన్న్ ।లోకే ।ఇతి ।ఆహ । క్షీయతే । వై ।అముష్మిన్న్ ।లోకే । అన్నమ్ । ఇతః ప్రదానమితీతః-ప్రదానమ్ । హి । అముష్మిన్న్ । లోకే । ప్రజాఇతిప్ర-జాః । ఉపజీవన్తీత్యుప-జీవన్తి యత్ । ఏవమ్ । అభిమృశతీత్యభి-మృశతి । అక్షితిమ్ ।ఏవ । ఏనత్ । గమయతి ।న । అస్య అముష్మిన్న్ । లోకే । అన్నమ్ । క్షీయతే ॥ ౧౪ ॥

॥ అన్వాహార్యేణ ప్రజాపతేరసి హ్యముష్మిన్లోకే పఞ్చదశచ ॥ ౩ ॥

బర్హిషః । అహమ్ । దేవయజ్యయేతిదేవ-యజ్యయా । ప్రజావానితిప్రజా-వాన్ । భూయాసమ్ ।ఇతి ।ఆహ ।బర్హిషా । వై ।ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః ।ప్రజాఇతిప్ర-జాః । అసృజత । తేన । ఏవ । ప్రజాఇతిప్ర-జాః । సృజతే ।నరాశగ్ంసస్య । అహమ్ ।దేవయజ్యయేతిదేవ-యజ్యయా । పశుమానితిపశు-మాన్ । భూయాసమ్ । ఇతి । ఆహ । నరాశగ్ంసేన వై । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః ।పశూన్ ।అసృజత ।తేన ।ఏవ । పశూన్ ।సృజతే ।అగ్నేః స్విష్టకృతఇతిస్విష్ట-కృతః । అహమ్ । దేవయజ్యయేతిదేవ-యజ్యయా । ఆయుష్మాన్ । యజ్ఞేన । ప్రతిష్ఠామితిప్రతి-స్థామ్ । గమేయమ్ ।ఇతి । ఆహ ।ఆయుః । ఏవ । ఆత్మన్న్ ।

దర్శపూర్ణమాసయోరితిదర్శ-పూర్ణమాసయోః ॥౧౫॥
ధత్తే । ప్రతీతి । యజ్ఞేన । తిష్ఠతి ।
వై । దేవాః । ఉజ్జితిమిత్యుత్-జితిమ్ ।అను ।ఉదితి ।అజయన్ ।దర్శపూర్ణ మాసాభ్యామితి
దర్శ-పూర్ణమాసాభ్యామ్ । అసురాన్ । అపేతి । అనుదన్త । అగ్నే । అహమ్ ।ఉజ్జితిమి
త్యుత్- జితిమ్। అను । ఉదితి । జేషమ్ । ఇతి । ఆహ । దర్శపూర్ణమాసయోరితిదర్శ-
పూర్ణమాసయోః । ఏవ । దేవతానామ్ । యజమానః । ఉజ్జితిమిత్యుత్-జితిమ్ । అను ।
ఉదితి ।జయతి । దర్శపూర్ణమాసాభ్యామితిదర్శ-పూర్ణమాసాభ్యామ్ ।భ్రాతృవ్యాన్ । అపేతి
నుదతే । వాజవతీభ్యామితివాజ-వతీభ్యామ్ । వీతి । ఊహతి ।అన్నమ్ । వై । వాజః
అన్నమ్ । ఏవ ।అవేతి ।రున్ధే । ద్వాభ్యామ్ । ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతిప్రతి-స్థిత్యై । యః ।వై ।యజ్ఞస్య
ద్వౌ । దోహౌ । విద్వాన్ ।యజతే । ఉభయతః ॥౧౬॥ ఏవ । యజ్ఞమ్ ।దుహే । పురస్తాత్
చ । ఉపరిష్టాత్ । చ ।ఏషః । వై । అన్యః । యజ్ఞస్య ।దోహః । ఇడాయామ్ ।అన్యః ।యర్హి
హోతా ।యజమానస్య । నామ । గృహ్ణీయాత్ ।తర్హి । బ్రూయాత్ । ఏతి । ఇమాః ।
అగ్మన్న్। ఆశిష ఇత్యా-శిషః । దోహకామా ఇతిదోహ-కామాః । ఇతి । సగ్ంస్తుతా ఇతిసమ్-
స్తుతాః । ఏవ ।దేవతాః ।దుహే ।అథో ఇతి ।ఉభయతః ।ఏవ ।యజ్ఞమ్ ।దుహే ।పురస్తాత్ ।
చ ।ఉపరిష్టాత్ ।చ ।రోహితేన ।త్వా । అగ్నిః ।దేవతామ్ ।గమయతు ।ఇతి ।ఆహ । ఏతే । వై
దేవాశ్వా ఇతిదేవ-అశ్వాః ॥ ౧౭ ॥ యజమానః । ప్రస్తర ఇతిప్ర-స్తరః ।యత్ । ఏతైః । ప్రస్తర
మితిప్ర-స్తరమ్ । ప్రహరతీతిప్ర-హరతి । దేవాశ్వైరితిదేవ-అశ్వైః । ఏవ । యజమానమ్
సువర్గమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ । గమయతి । వీతి ।తే । ముఞ్చామి । రశనాః । వీతి ।
రశ్మీన్ । ఇతి ।ఆహ ।ఏషః ।వై । అగ్నేః । విమోక ఇతివి-మోకః । తేన । ఏవ । ఏనమ్ । వీతి

ముఖ్యాత్ । విష్ణోః । శంయోరితి శమ్ -యోః । అహమ్ । దేవయజ్యయేతిదేవ -
యజ్యయా । యజ్ఞేన । ప్రతిష్ఠామితిప్రతి-స్థామ్ ।గమేయమ్ । ఇతి ।ఆహ । యజ్ఞః । వై ।
విష్ణుః ।యజ్ఞే । ఏవ ।అన్తతః ।ప్రతీతి । తిష్ఠతి ।సోమస్య । అహమ్ ।దేవయజ్యయేతిదేవ -
యజ్యయా । సురేతాఇతిసు-రేతాః ॥ ౧౮ ॥ రేతః । ధిషీయ । ఇతి ।ఆహ । సోమః । వై ।
రేతోధాఇతిరేతః-ధాః । తేన ।ఏవ । రేతః । ఆత్మన్న్ । ధత్తే । త్వష్టుః । అహమ్ । దేవయజ్యయేతి
దేవ-యజ్యయా ।పశూనామ్ ।రూపమ్ ।పుషేయమ్ ।ఇతి ।ఆహ ।త్వష్టా ।వై ।పశూనామ్ ।
మిథునానామ్ । రూపకృదితిరూప-కృత్ । తేన । ఏవ ।పశూనామ్ । రూపమ్ । ఆత్మన్న్ ।
ధత్తే । దేవానామ్ । పత్నీః । అగ్నిః ।గృహపతిరితి గృహ-పతిః । యజ్ఞస్య । మిథునమ్ ।
తయోః । అహమ్ । దేవయజ్యయేతి దేవ-యజ్యయా ।మిథునేన । ప్రేతి ।భూయాసమ్ ।
ఇతి । ఆహ ।ఏతస్మాత్ । వై । మిథునాత్ ।ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః ।మిథునేన ॥౧౯ ॥
ప్రేతి । అజాయత । తస్మాత్ । ఏవ ।యజమానః ।మిథునేన । ప్రేతి । జాయతే । వేదః ।
అసి । విత్తిః । అసి ।విదేయ । ఇతి । ఆహ ।వేదేన । వై । దేవాః ।అసురాణామ్ । విత్తమ్ ।
వేద్యమ్ । అవిన్దన్త । తత్ । వేదస్య । వేదత్వమితి వేద - త్వమ్ । యద్యదితియత్-యత్ ।
భ్రాతృవ్యస్య । అభిధ్యాయేదిత్యభి-ధ్యాయేత్ । తస్య । నామ । గృహ్ణీయాత్ । తత్ । ఏవ ।
అస్య । సర్వమ్ ।వృఙ్క్తే । ఘృతవన్తమితి ఘృత-వన్తమ్ ।కులాయినమ్ । రాయః ।పోషమ్ ।
సహస్రిణమ్ ।వేదః ।దదాతు ।వాజినమ్ ।ఇతి ।ఆహ । ప్రేతి ।సహస్రమ్ ।పశూన్ । ఆప్నోతి ।
ఏతి ।అస్య । ప్రజాయామితిప్ర-జాయామ్ ।వాజీ ।జాయతే ।యః ।ఏవమ్ ।వేద ॥ ౨౦ ॥

॥దర్శపూర్ణమాసయోరుభయతోదేవాశ్చాసురేతాఃప్రజాపతిర్మిథునేనాప్నోత్యష్టౌ చ ॥ ॥

ధ్రువామ్ । వై । రిచ్యమానామ్ ।యజ్ఞః । అన్వితి । రిచ్యతే । యజ్ఞమ్ ।యజమానః ।
యజమానమ్ । ప్రజాఇతిప్ర-జాః ।ధ్రువామ్ ।ఆప్యాయమానామిత్యా-ప్యాయమానామ్ ।
యజ్ఞః ।అను ।ఏతి । ప్యాయతే । యజ్ఞమ్ ।యజమానః । యజమానమ్ । ప్రజాఇతిప్ర -
జాః । ఏతి । ప్యాయతామ్ । ధ్రువా । ఘృతేన । ఇతి । ఆహ । ధ్రువామ్ । ఏవ । ఏతి ।
ప్యాయయతి । తామ్ । ఆప్యాయమానామిత్యా-ప్యాయమానామ్ । యజ్ఞః । అను ।ఏతి ।
ప్యాయతే ।యజ్ఞమ్ ।యజమానః ।యజమానమ్ ।ప్రజాఇతి ప్ర-జాః । ప్రజాపతేరితి
ప్రజా-పతేః । విభానితివి-భాన్ । నామ । లోకః । తస్మిన్న్ । త్వా । దధామి । సహ ।
యజమానేన । ఇతి ॥ ౨౧ ॥ ఆహ । అయమ్ । వై । ప్రజాపతేరితి ప్రజా - పతేః ।
విభానితివి-భాన్ ।నామ । లోకః ।తస్మిన్న్ ।ఏవ ।ఏనమ్ ।దధాతి । సహ ।యజమానేన ।
రిచ్యతే । ఇవ । వై । ఏతత్ । యత్ । యజతే । యత్ ।యజమానభాగమితియజమాన -
భాగమ్ । ప్రాశ్నాతీతి ప్ర-అశ్నాతి । ఆత్మానమ్ ।ఏవ । ప్రీణాతి ।ఏతావాన్ । వై । యజ్ఞః ।
యావాన్ । యజమానభాగ ఇతి యజమాన - భాగః । యజ్ఞః । యజమానః । యత్ ।
యజమానభాగమితి యజమాన-భాగమ్ । ప్రాశ్నాతీతి ప్ర-అశ్నాతి ।యజ్ఞే । ఏవ ।
యజ్ఞమ్ । ప్రతీతి । స్థాపయతి । ఏతత్ । వై । సూయవసమితి సు - యవసమ్ ।
సోదకమితి స-ఉదకమ్ ।యత్ । బర్హిః ।చ ।ఆపః ।చ ।ఏతత్ ॥ ౨౨ ॥ యజమానస్య ।
ఆయతనమిత్యా-యతనమ్ । యత్ । వేదిః । యత్ । పూర్ణపాత్రమితి పూర్ణ - పాత్రమ్ ।
అన్తర్వేదీత్యన్తః-వేది । వినయతీతివి-నయతి । స్వే । ఏవ । ఆయతన ఇత్యా-యతనే ।
సూయవసమితి సు-యవసమ్ । సోదకమితి స-ఉదకమ్ । కురుతే । సత్ । అస్తి । సత్ ।

మ్మై । భూయాః । ఇతి । ఆహ ।ఆపః । వై । యజ్ఞః ।ఆపః । అమృతమ్ । యజ్ఞమ్ । ఏవ । అమృతమ్ । ఆత్మన్న్ । ధత్తే । సర్వాణి । వై । భూతాని । వ్రతమ్ । ఉపయన్తమిత్యుప - యన్తమ్ ।అను ।ఉపేతి ।యన్తి । ప్రాచ్యామ్ । దిశి । దేవాః । ఋత్విజః । మార్జయన్తామ్ । ఇతి । ఆహ । ఏషః । వై । దర్శపూర్ణమాసయోరితి దర్శ-పూర్ణమాసయోః । అవభృథ ఇత్యవ-భృథః ॥ ౨౩ ॥ యాని ।ఏవ । ఏనమ్ । భూతాని । వ్రతమ్ । ఉపయన్తమిత్యుప - యన్తమ్ । అనూపయన్తీత్యను-ఉపయన్తి । తైః । ఏవ । సహ ।అవభృథమిత్యవ-భృథమ్ । అవేతి । ఏతి । విష్ణుముఖా ఇతి విష్ణు-ముఖాః । వై । దేవాః । ఛన్దోభిరితి ఛన్దః-భిః । ఇమాన్ । లోకాన్ । అనపజయ్యమిత్యనప-జయ్యమ్ । అభీతి ।అజయన్న్ । యత్ । విష్ణుక్రమానితి విష్ణు-క్రమాన్ ।క్రమతే । విష్ణుః । ఏవ । భూత్వా । యజమానః । ఛన్దోభిరితి ఛన్దః-భిః ।ఇమాన్ । లోకాన్ ।అనపజయ్యమిత్యనప-జయ్యమ్ ।అభీతి । జయతి ।విష్ణోః క్రమః । అసి । అభిమాతిహేత్యభిమాతి-హా । ఇతి । ఆహ । గాయత్రీ । వై । పృథివీ । త్రైష్టుభమ్ । అన్తరిక్షమ్ । జాగతీ । ద్యౌః । ఆనుష్టుభీరిత్యాను- స్తుభీః । దిశః । ఛన్దోభిరితి ఛన్దః-భిః । ఏవ । ఇమాన్ । లోకాన్ । యథాపూర్వమితియథా-పూర్వమ్ । అభీతి । జయతి॥ ౨౪ ॥ యజమానేనేతి చైతదవభృథో దిశస్సప్త చ ॥ ౫ ॥

అగన్మ । సువః । సువః । అగన్మ । ఇతి । ఆహ । సువర్గమితిసువః-గమ్ । ఏవ । లోకమ్ । ఏతి । సన్దృశఇతిసమ్-దృశః । తే । మా । ఛిత్సి । యత్ । తే । తపః । తస్మై । తే । మా । ఏతి । వృక్షి । ఇతి । ఆహ । యథాయజురితియథా-యజుః । ఏవ । ఏతత్ । సుభూరితిసు-భూః ।అసి । శ్రేష్ఠః । రశ్మీనామ్ ।ఆయుర్ధా ఇత్యాయుః-ధాః ।అసి । ఆయుః

మే । ధేహి । ఇతి । ఆహ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏవ । ఏతామ్ । ఏతి । శాస్తే । ప్రేతి । వై । ఏషః । అస్మాత్ । లోకాత్ । చ్యవతే । యః ॥ ౨౬ ॥ విష్ణుక్రమానితివిష్ణు-క్రమాన్ । క్రమతే । సువర్గాయేతిసువః-గాయ । హి । లోకాయ । విష్ణుక్రమాఇతివిష్ణు-క్రమాః । క్రమ్యన్తే । బ్రహ్మవాదినఇతిబ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి । సః । తు । వై । విష్ణుక్రమానితి విష్ణు - క్రమాన్ । క్రమేత । యః । ఇమాన్ । లోకాన్ । భ్రాతృవ్యస్య । సంవిద్యేతిసమ్-విద్య । పునః । ఇమమ్ । లోకమ్ । ప్రత్యవరోహాదితి ప్రతి - అవరోహాత్ । ఇతి । ఏషః । వై । అస్య । లోకస్య । ప్రత్యవరోహఇతిప్రతి - అవరోహః । యత్ । ఆహ । ఇదమ్ । అహమ్ । అముమ్ । భ్రాతృవ్యమ్ । ఆభ్యః । దిగ్భ్య ఇతి దిక్ - భ్యః । అస్యై । దివః । ఇతి । ఇమాన్ । ఏవ । లోకాన్ । భ్రాతృవ్యస్య । సంవిద్యేతిసమ్ - విద్య । పునః । ఇమమ్ । లోకమ్ । ప్రత్యవరోహతీతి ప్రతి-అవరోహతి । సమితి ॥ ౨౭ ॥ జ్యోతిషా । అభూవమ్ । ఇతి । ఆహ । అస్మిన్న్ । ఏవ । లోకే । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । ఐన్ద్రీమ్ । ఆవృతమిత్యా-వృతమ్ । అన్వావర్తఇత్యను-ఆవర్తే । ఇతి । ఆహ । అసౌ । వై । ఆదిత్యః । ఇన్ద్రః । తస్య । ఏవ । ఆవృతమిత్యా-వృతమ్ । అన్వితి । పర్యావర్తత ఇతిపరి-ఆవర్తతే । దక్షిణా । పర్యావర్తతఇతిపరి-ఆవర్తతే । స్వమ్ । ఏవ । వీర్యమ్ । అన్వితి । పర్యావర్తతఇతిపరి-ఆవర్తతే । తస్మాత్ । దక్షిణః । అర్ధః । ఆత్మనః । వీర్యావత్తరఇతి వీర్యావత్-తరః । అథో ఇతి । ఆదిత్యస్య । ఏవ । ఆవృతమిత్యా-వృతమ్ । అన్వితి । పర్యావర్తత ఇతిపరి-ఆవర్తతే । సమితి । అహమ్ । ప్రజయేతిప్ర-జయా । సమితి । మయా । ప్రజేతి ప్ర-జా । ఇతి । ఆహ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ ॥ ౨౮ ॥ ఏవ । ఏతామ్ । ఏతి । శాస్తే । సమిద్ధ ఇతిసమ్-ఇద్ధః । అగ్నే । మే । దీదిహి । సమేద్ధేతిసమ్-ఏద్ధా । తే । అగ్నే । దీద్యాసమ్ । ఇతి

ఆహ । యథాయజురితీయథా-యజుః । ఏవ । ఏతత్ । వసుమానితివసు-మాన్ । యజ్ఞః వసీయాన్ । భూయాసమ్ । ఇతి । ఆహ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏవ । ఏతామ్ । ఏతి । శాస్తే । ఇహ । వై । గార్హపత్యస్యేతిగార్హ-పత్యస్య । అన్తే । మిశ్రమ్ । ఇవ । చర్యతే । అగ్నిపావమానీభ్యామిత్యగ్ని-పావమానీభ్యామ్ । గార్హపత్యమితిగార్హ-పత్యమ్ । ఉపేతి । తిష్ఠతే । పునాతి । ఏవ । అగ్నిమ్ । పునీతే । ఆత్మానమ్ । ద్వాభ్యామ్ । ప్రతిష్ఠిత్యాఇతిప్రతి-స్థిత్యై । అగ్నే । గృహపతఇతిగృహ-పతే । ఇతి । ఆహ ॥ ౨౮ ॥ యథాయజురితీయథా-యజుః । ఏవ । ఏతత్ । శతమ్ । హిమాః । ఇతి । ఆహ । శతమ్ । త్వా । హేమన్తాన్ । ఇన్ధిషీయ । ఇతి । వావ । ఏతత్ । ఆహ । పుత్రస్య । నామ । గృహ్ణాతి । అన్నాదమిత్యన్న-అదమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । కరోతి । తామ్ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏతి । శాస్తే । తస్త్వై । జ్యోతిష్మతీమ్ । ఇతి । బ్రూయాత్ । యస్య । పుత్రః । అజాతః । స్యాత్ । తేజస్వీ । ఏవ । అస్య । బ్రహ్మవర్చసీతిబ్రహ్మ-వర్చసీ । పుత్రః । జాయతే । తామ్ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏతి । శాస్తే । అముష్మై । జ్యోతిష్మతీమ్ । ఇతి । బ్రూయాత్ । యస్య । పుత్రః ॥ ౨౯ ॥ జాతః స్యాత్ । తేజః । ఏవ । అస్మిన్న్ । బ్రహ్మవర్చసమితిబ్రహ్మ-వర్చసమ్ । దధాతి । యః । వై । యజ్ఞమ్ । ప్రయుజ్యేతిప్ర-యుజ్య । న । విముఞ్చతీతివి-ముఞ్చతి । అప్రతిష్ఠానఇత్యప్రతి-స్థానః । వై । సః । భవతి । కః । త్వా । యునక్తి । సః । త్వా । వీతి । ముఞ్చతు । ఇతి । ఆహ । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । వై । కః । ప్రజాపతినేతిప్రజా-పతినా । ఏవ । ఏనమ్ । యునక్తి । ప్రజాపతినేతిప్రజా-పతినా । వీతి । ముఞ్చతి । ప్రతిష్ఠిత్యాఇతిప్రతి-స్థిత్యై । ఈశ్వరమ్ । వై । వ్రతమ్ । అవిసృష్టమిత్యవి-సృష్టమ్ । ప్రదహఇతిప్ర-దహః । అగ్నే । వ్రతపతఇతివ్రత-

వ్రతే । వ్రతమ్ । అచారిషమ్ । ఇతి । ఆహ । వ్రతమ్ । ఏవ ॥౨౦॥ వీతి । సృజతే । అప్ర

అప్రదాహాయేత్యప్ర-దాహాయ । పరాఙ్ । వావ । యజ్ఞః । ఏతి । న । నీతి । వర్తతే । పునః ।

యః । వై । యజ్ఞస్య । పునరాలమ్భమితిపునః-ఆలమ్భమ్ । విద్వాన్ । యజతే । తమ్ । అభి

నీతి । వర్తతే । యజ్ఞః । బభూవ । సః । ఏతి । బభూవ । ఇతి । ఆహ । ఏషః । వై । యజ్ఞస్య

పునరాలమ్భఇతిపునః-ఆలమ్భః । తేన । ఏవ । ఏనమ్ । పునః । ఏతి । లభతే । అనవరుద్ధేత్య

నవ-రుద్ధా । వై । ఏతస్య । విరాడితివి-రాట్ । యః । అహితాగ్నిరిత్యాహిత-అగ్నిః । సన్

అసభః । పశవః । ఖలు । వై । బ్రాహ్మణస్య । సభా । ఇష్ట్వా । ప్రాఙ్ । ఉత్క్రమ్యేత్యుత్-క్రమ్య

బ్రూయాత్ । గోమానితిగో-మాన్ । అగ్నే । అవీమానిత్యవి-మాన్ । అశ్వీ । యజ్ఞః । ఇతి ।

అవేతి । సభామ్ । రున్ధే । ప్రేతి । సహస్రమ్ । పశూన్ । ఆప్నోతి । ఏతి । అస్య । ప్రజాయామితి

ప్ర-జాయామ్ । వాజీ । జాయతే ॥౨౧॥ యస్సమాశిషఞ్జుహవపతఇత్యాహామువ్మై జ్యోతిష్మతీ

మితిబ్రూయాద్యస్యపుత్రోవ్రతమేవఖలువైచతుర్విగ్ంశతిశ్చ ॥౮॥

దేవ । సవితః । ప్రేతి । సువ । యజ్ఞమ్ । ప్రేతి । సువ । యజ్ఞపతిమితియజ్ఞ-పతిమ్

భగాయ । దివ్యః । గన్ధర్వః ॥ కేతపూరితికేత-పూః । కేతమ్ । నః । పునాతు । వాచః । పతిః

వాచమ్ । అద్య । స్వదాతి । నః ॥ ఇన్ద్రస్య । వజ్రః । అసి । వార్త్రఘ్నఇతివార్త్ర-ఘ్నః । త్వయా

అయమ్ । వృత్రమ్ । వధ్యాత్ ॥ వాజస్య । ను । ప్రసవఇతిప్ర-సవే । మాతరమ్ । మహీమ్

అదితిమ్ । నామ । వచసా । కరామహే ॥ యస్యామ్ । ఇదమ్ । విశ్వమ్ । భువనమ్ ।

ఆవివేశేత్యా-వివేశ । తస్యామ్ । నః । దేవః । సవితా । ధర్మ । సావిషత్ ॥ అప్స్విత్యప్-సు ॥

౩.౨ ॥ అన్తః । అమృతమ్ । అప్స్విత్యప్-సు । భేషజమ్ । అపామ్ । ఉత । ప్రశస్తిష్వితిప్ర-

శ్ష్వి్షు । అశ్వాః । భవథ । వాజినః ॥ వాయుః । వా । త్వా । మనుః । వా । త్వా । గన్ధర్వాః । సప్తవిగ్ంశతిరితిసప్త-విగ్ంశతిః ॥ తే । అగ్రే । అశ్వమ్ । ఆయుఞ్జన్న్ । తే । అస్మిన్న్ । జవమ్ । ఏతి । అదధుః ॥ అపామ్ । నపాత్ । ఆశుహేమన్నిత్యాశు-హేమన్న్ । యః । ఊర్మిః । కకుద్మానితి కకుత్-మాన్ । ప్రతూర్తిరితిప్ర-తూర్తిః । వాజసాతమఇతివాజ-సాతమః । తేన । అయమ్ । వాజమ్ । సేత్ ॥ విష్ణోః । క్రమః । అసి । విష్ణోః । క్రాన్తమ్ । అసి । విష్ణోః । విక్రాన్తమితి వి-క్రాన్తమ్ । అసి । అఙ్కౌ । న్యఙ్కావితిని-అఙ్కౌ । అభితః । రథమ్ । యౌ । ధ్వాన్తమ్ । వాతాగ్రమితి వాత-అగ్రమ్ । అన్వితి । సఞ్చరన్తావితిసమ్-చరన్తౌ । దూరేహేతిరితిదూరే-హేతిః । ఇన్ద్రియావానితీన్ద్రియ-వాన్ । పతత్రీ । తే । నః । అగ్నయః । పప్రయః । పారయన్తు ॥౩౩॥

అఫ్సున్యఙ్కౌ పఞ్చదశ చ ॥ ౬ ॥

దేవస్య । అహమ్ । సవితుః । ప్రసవఇతిప్ర-సవే । బృహస్పతినా । వాజజితేతి వాజ-జితా । వాజమ్ । జేషమ్ । దేవస్య । అహమ్ । సవితుః । ప్రసవఇతిప్ర-సవే । బృహస్పతినా వాజజితేతివాజ-జితా । వర్షిష్ఠమ్ । నాకమ్ । రుహేయమ్ । ఇన్ద్రాయ । వాచమ్ । వదత । ఇన్ద్రమ్ । వాజమ్ । జాపయత । ఇన్ద్రః । వాజమ్ । అజయిత్ ॥ అశ్వాజనీత్యశ్వ-అజని । వాజిని । వాజేషు । వాజినీవతీతివాజినీ-వతి । అశ్వాన్ । సమత్స్వితిసమత్-సు । వాజయ ॥ అర్వా । అసి । సప్తిః । అసి । వాజీ । అసి । వాజినః । వాజమ్ । ధావత । మరుతామ్ । ప్రసవఇతి ప్ర-సవే । జయత । వీతి । యోజనా । మిమీధ్వమ్ । అధ్వనః । స్కభ్నీత ॥ ౩౪ ॥ కాష్ఠామ్ । గచ్ఛత । వాజేవాజఇతివాజే-వాజే । అవత । వాజినః । నః । ధనేషు । విప్రాః । అమృతాః । ఋతజ్ఞా ఇత్యృత-జ్ఞాః ॥ అస్య । మధ్వః । పిబత । మాదయధ్వమ్ । తృప్తాః । యాత । పథిభిరితి

పథి-భిః । దేవయానైరితిదేవ-యానైః ॥ తే । నః । అర్వన్తః । హవనశ్రుతఇతిహవన-శ్రుతః । హవమ్ । విశ్వే । శృణ్వన్తు । వాజినః ॥ మితద్రవఇతిమిత-ద్రవః । సహస్రసాఇతి సహస్ర-సాః । మేధసాతేతిమేధ-సాతా । సనిష్యవః ॥ మహః । యే । రత్నమ్ । సమిథేష్వితి సమ్-ఇథేషు । జభ్రిరే । శమ్ । నః । భవన్తు । వాజినః । హవేషు ॥ దేవతాతేతిదేవ-తాతా । మితద్రవఇతిమిత-ద్రవః । స్వర్కాఇతిసు-అర్కాః । జమ్భయన్తః । అహిమ్ । వృకమ్ । రక్షాగ్ంసి । సనేమి । అస్మత్ । యుయవన్న్ ॥ ౨౧ ॥ అమీవాః ॥ ఏషః । స్యః । వాజీ । క్షిపణిమ్ । తురణ్యతి । గ్రీవాయామ్ । బద్ధః । అపికక్షఇత్యపి-కక్షే । ఆసని ॥ క్రతుమ్ । దధిక్రాఇతిదధి-క్రాః । అన్వితి । సన్తవీత్వదితిసమ్-తవీత్వత్ । పథామ్ । అఙ్కాగ్ంసి । అన్వితి । ఆపనీఫణదిత్యా-పనీఫణత్ ॥ ఉత । స్మ । అస్య । ద్రవతః । తురణ్యతః । పర్ణమ్ । న । వేః । అన్వితి । వాతి । ప్రగర్ధినఇతిప్ర-గర్ధినః ॥ శ్యేనస్య । ఇవ । ధ్రజతః । అఙ్కసమ్ । పరీతి । దధిక్రావ్ణఇతిదధి-క్రావ్ణః । సహ । ఊర్జా । తరిత్రతః ॥ ఏతి । మా । వాజస్య ప్రసవఇతిప్ర-సవః । జగమ్యాత్ । ఏతి । ద్యావాపృథివీఇతిద్యావా-పృథివీ । విశ్వశమ్భూ ఇతివిశ్వ-శమ్భూ ॥ ఏతి । మా । గన్తామ్ । పితరా ॥ ౨౮ ॥ మాతరా । చ । ఏతి । మా । సోమః । అమృతత్వాయేత్యమృత-త్వాయ । గమ్యాత్ ॥ వాజినః । వాజజితఇతివాజ-జితః । వాజమ్ । సరిష్యన్తః । వాజమ్ । జేష్యన్తః । బృహస్పతేః । భాగమ్ । అవేతి । జిఘ్రత । వాజినః । వాజజితఇతివాజ-జితః । వాజమ్ । ససృవాగ్ంసః । వాజమ్ । జిగివాగ్ంసః । బృహస్పతేః భాగే । నీతి । మృడ్ఢ్వమ్ । ఇయమ్ । వః । సా । సత్యా । సన్ధేతిసమ్-ధా । అభూత్ । యామ్ ఇన్ద్రేణ । సమధద్ధ్వమితిసమ్-అధద్ధ్వమ్ । అజీజిపత । వనస్పతయః । ఇన్ద్రమ్ । వాజమ్ ।

వీతి । ముచ్యధ్వమ్ ॥ ౩౭ ॥ స్యక్ణీతయుయవన్పితరా ద్విచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౮ ॥

క్షత్రస్య । ఉల్బమ్ । అసి । క్షత్రస్య । యోనిః । అసి । జాయే । ఏహి । ఇహి । సువః । రోహావ । రోహావ । హి । సువః । అహమ్ । నౌ । ఉభయోః । సువః । రోక్ష్యామి । వాజః । చ । ప్రసవఇతిప్ర-సవః । చ । అపిజఇత్యపి-జః । చ । క్రతుః । చ । సువః । చ । మూర్ధా । చ । వ్యశ్ఞియఇతివి-అశ్ఞియః । చ । ఆన్త్యాయనః । చ । అన్త్యః । చ । భౌవనః । చ । భువనః । చ । అధిపతిరిత్యధి-పతిః । చ ॥ ఆయుః । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । ప్రాణఇతిప్ర-అనః । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । అపానఇత్యప-అనః ॥ ౩౮ ॥ యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । వ్యానఇతివి-అనః । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । చక్షుః । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । శ్రోత్రమ్ । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । మనః । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । వాక్ । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । ఆత్మా । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । యజ్ఞః । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । సువః । దేవాన్ । అగన్మ । అమృతాః । అభూమ । ప్రజాపతేరితి ప్రజా-పతేః । ప్రజాఇతిప్ర-జాః । అభూమ । సమితి । అహమ్ । ప్రజయేతిప్ర-జయా । సమితి । మయా । ప్రజేతిప్ర-జా । సమితి । అహమ్ । రాయః । పోషేణ । సమితి । మయా । రాయః । పోషః । అన్నాయ । త్వా । అన్నాద్యాయేత్యన్న-అద్యాయ । త్వా । వాజాయ । త్వా । వాజజిత్యాయా ఇతివాజ-జిత్యాయై । త్వా । అమృతమ్ । అసి । పుష్టిః । అసి । ప్రజననమితిప్ర-జననమ్ । అసి ॥ ౩౯ ॥ అపానో వాజాయ నవచ ॥ ౯ ॥

వాజస్య । ఇమమ్ । ప్రసవఇతిప్ర-సవః । సుషువే । అగ్రే । సోమమ్ । రాజానమ్ । ఓషధీషు । అప్స్విత్యప్-సు ॥ తాః । అస్మభ్యమిత్యస్మ-భ్యమ్ । మధుమతీరితిమధు-మతీః । భవన్తు । వయమ్ । రాష్ట్రే । జాగ్రియామ । పురోహితాఇతిపురః-హితాః ॥ వాజస్య । ఇదమ్

ప్రసవ ఇతి ప్ర-సవః । ఏతి । బభూవ । ఇమా । చ । విశ్వా । భువనాని । సర్వతః ॥ సః । విరాజమితి వి-రాజమ్ । పరీతి । ఏతి । ప్రజానన్నితి ప్ర-జానన్న్ । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । పుష్టిమ్ । వర్ధయమానః । అస్మే ఇతి ॥ వాజస్య । ఇమామ్ । ప్రసవ ఇతి ప్ర-సవః । శిశ్రియే । దివమ్ । ఇమా । చ । విశ్వా । భువనాని । సమ్రాడితి సమ్-రాట్ ॥ అదిత్సన్తమ్ । దాపయతు । ప్రజానన్నితి ప్ర-జానన్న్ । రయిమ్ ॥ ౪౦॥ చ । నః । సర్వవీరామితి సర్వ-వీరామ్ । నీతి । యచ్ఛతు ॥ అగ్నే । అచ్ఛ । వద । ఇహ । నః । ప్రతీతి । నః । సుమనా ఇతి సు-మనాః । భవ ॥ ప్రేతి । నః । యచ్ఛ । భువః । పతే । ధనదా ఇతి ధన-దాః । అసి । నః । త్వమ్ ॥ ప్రేతి । నః । యచ్ఛతు । అర్యమా । ప్రేతి । భగః । ప్రేతి । బృహస్పతిః ॥ ప్రేతి । దేవాః । ప్రేతి । ఉత । సూనృతా । ప్రేతి । వాక్ । దేవీ । దదాతు । నః ॥ అర్యమణమ్ । బృహస్పతిమ్ । ఇన్ద్రమ్ । దానాయ । చోదయ ॥ వాచమ్ । విష్ణుమ్ । సరస్వతీమ్ । సవితారమ్ ॥ ౪౧॥ చ । వాజినమ్ ॥ సోమమ్ । రాజానమ్ । వరుణమ్ । అగ్నిమ్ । అన్వారభామహ ఇత్యను-ఆరభామహే ॥ ఆదిత్యాన్ । విష్ణుమ్ । సూర్యమ్ । బ్రహ్మాణమ్ । చ । బృహస్పతిమ్ ॥ దేవస్య । త్వా । సవితుః । ప్రసవ ఇతి ప్ర-సవే । అశ్వినోః । బాహుభ్యామితి బాహు-భ్యామ్ । పూష్ణః । హస్తాభ్యామ్ । సరస్వత్యై । వాచః । యన్తుః । యన్త్రేణ । అగ్నేః । త్వా । సామ్రాజ్యేనేతి సామ్-రాజ్యేన । అభీతి । సిఞ్చామి । ఇన్ద్రస్య । బృహస్పతేః । త్వా । సామ్రాజ్యేనేతి సామ్-రాజ్యేన । అభీతి । సిఞ్చామి ॥ ౪౨॥

రయిగ్ం సవితారగ్ంసప్తత్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౦ ॥

అగ్నిః । ఏకాక్షరేణేత్యేక-అక్షరేణ । వాచమ్ । ఉదితి । అజయత్ । అశ్వినౌ । ద్వ్యక్షరేణేతి ద్వి-అక్షరేణ । ప్రాణాపానావితి ప్రాణ-అపానౌ । ఉదితి । అజయతామ్ । విష్ణుః । త్ర్యక్షరేణేతి

త్రి-అక్షరేణ । త్రీన్ । లోకాన్ । ఉదితి । అజయత్ ।సోమః ।చతురక్షరేణేతిచతుః-అక్షరేణ।
చతుష్పదమితిచతుః-పదః । పశూన్ । ఉదితి । అజయత్ । పూషా । పఞ్చాక్షరేణేతిపఞ్చ-
అక్షరేణ । పఙ్క్తిమ్ । ఉదితి ।అజయత్ । ధాతా । షడక్షరేణేతిషట్-అక్షరేణ । షట్ । ఋతూన్।
ఉదితి । అజయత్ । మరుతః । సప్తాక్షరేణేతిసప్త-అక్షరేణ । సప్తపదామితిసప్త-పదామ్ ।
శక్వరీమ్ ।ఉదితి ।అజయన్న్ ।బృహస్పతిః ।అష్టాక్షరేణేత్యష్ట-అక్షరేణ ।గాయత్రీమ్ ।ఉదితి।
అజయత్ । మిత్రః । నవాక్షరేణేతినవ-అక్షరేణ । త్రివృతమితిత్రి-వృతమ్ । స్తోమమ్ ।
ఉదితి । అజయత్ ॥౪౩॥ వరుణః । దశాక్షరేణేతిదశ-అక్షరేణ । విరాజమితివి-రాజమ్ ।
ఉదితి ।అజయత్ ।ఇన్ద్రః । ఏకాదశాక్షరేణేత్యేకాదశ-అక్షరేణ । త్రిష్టుభమ్ ।ఉదితి । అజయత్।
విశ్వే । దేవాః ।ద్వాదశాక్షరేణేతిద్వాదశ-అక్షరేణ । జగతీమ్ ।ఉదితి ।అజయన్న్ ।వసవః।
త్రయోదశాక్షరేణేతిత్రయోదశ-అక్షరేణ । త్రయోదశమితిత్రయః-దశమ్ । స్తోమమ్ । ఉదితి।
అజయన్న్ । రుద్రాః । చతుర్దశాక్షరేణేతిచతుర్దశ-అక్షరేణ । చతుర్దశమితిచతుః-దశమ్ ।
స్తోమమ్ ।ఉదితి । అజయన్న్ । ఆదిత్యాః । పఞ్చదశాక్షరేణేతిపఞ్చదశ-అక్షరేణ । పఞ్చదశమితి
పఞ్చ-దశమ్ । స్తోమమ్ ।ఉదితి । అజయన్న్ ।అదితిః । షోడశాక్షరేణేతిషోడశ-అక్షరేణ ।
షోడశమ్ । స్తోమమ్ । ఉదితి । అజయత్ । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । సప్తదశాక్షరేణేతి
సప్తదశ-అక్షరేణ । సప్తదశమితిసప్త-దశమ్ । స్తోమమ్ । ఉదితి । అజయత్ ॥ ౪౪ ॥

॥త్రివృతగ్ం స్తోమముదజయచ్చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౧ ॥

ఉపయామగృహీతఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । నృషదమితినృ-సదమ్ । త్వా ।
ద్రుషదమితిద్రు-సదమ్ । భువనసదమితిభువన-సదమ్ । ఇన్ద్రాయ । జుష్టమ్ । గృహ్ణామి

ఏషః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ । త్వా । ఉపయామగృహీతఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । అప్సుషదమిత్యప్సు-సదమ్ । త్వా । ఘృతసదమితిఘృత-సదమ్ । వ్యోమసదమితివ్యోమ-సదమ్ । ఇన్ద్రాయ । జుష్టమ్ । గృహ్ణామి । ఏషః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ । త్వా । ఉపయామ గృహీతఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । పృథివిషదమితిపృథివి-సదమ్ । త్వా । అన్తరిక్షసద మిత్యన్తరిక్ష-సదమ్ । నాకసదమితినాక-సదమ్ । ఇన్ద్రాయ । జుష్టమ్ । గృహ్ణామి । ఏషః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ । త్వా ॥ యే । గ్రహాః । పఞ్చజనీనాఇతిపఞ్చ-జనీనాః । యేషామ్ । తిస్రః । పరమజాఇతిపరమ-జాః ॥ దైవ్యః । కోశః ॥ ४७ ॥ సముబ్జితఇతిసమ్-ఉబ్జితః ॥ తేషామ్ । విశిప్రియాణామితివి-శిప్రియాణామ్ । ఇషమ్ । ఊర్జమ్ । సమితి । అగ్రభీషమ్ । ఏషః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ । త్వా ॥ అపామ్ । రసమ్ । ఉద్వయసమిత్యుత్-వయసమ్ । సూర్యరశ్మిమితిసూర్య-రశ్మిమ్ । సమాభృతమితిసమ్-ఆభృతమ్ ॥ అపామ్ । రసస్య । యః । రసః । తమ్ । వః । గృహ్ణామి । ఉత్తమమిత్యుత్-తమమ్ । ఏషః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ । త్వా ॥ అయా । విష్ఠాఇతివి-స్థాః । జనయన్న్ । కర్వరాణి । సః । హి । ఘృణిః । ఉరుః । వరాయ । గాతుః ॥ సః । ప్రతి । ఉదితి । ఐత్ । ధరుణః । మధ్వః । అగ్రమ్ । స్వాయామ్ । యత్ । తనువామ్ । తనూమ్ । ఐరయత ॥ ఉపయామగృహీతఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । ప్రజాపతయఇతిప్రజా-పతయే । త్వా । జుష్టమ్ । గృహ్ణామి । ఏషః । తే । యోనిః । ప్రజాపతయఇతిప్రజా-పతయే । త్వా ॥ ४८ ॥ కోశస్తనువాన్త్రయోదశ చ ॥ ౧౨ ॥

అన్వితి । అహా । మాసాః । అన్వితి । ఇత్ । వనాని । అన్వితి । ఓషధీః । అన్వితి । పర్వతాసః ॥ అన్వితి । ఇన్ద్రమ్ । రోదసీఇతి । వావశానేఇతి । అన్వితి । ఆపః । అజిహత ।

జాయమానమ్ ॥ అన్వితి । తే । దాయి । మహే । ఇన్ద్రియాయ । సత్రా । తే । విశ్వమ్ । అన్వితి । వృత్రహత్య ఇతి వృత్ర-హత్యే ॥ అన్వితి । క్షత్రమ్ । అన్వితి । సహః । యజత్ర । ఇన్ద్ర । దేవేభిః । అన్వితి । తే । నృషహ్యేతి నృ-సహ్యే ॥ ఇన్ద్రాణీమ్ । ఆసు । నారిషు । సుపత్నీమితి సు-పత్నీమ్ । అహమ్ । అశ్రవమ్ ॥ న । హి । అస్యాః । అపరమ్ । చన । జరసా ॥ ౪౭ ॥ మరతే । పతిః ॥ న । అహమ్ । ఇన్ద్రాణి । రారణ । సఖ్యుః । వృషాకపేరితి వృషా-కపేః । ఋతే ॥ యస్య । ఇదమ్ । అప్యమ్ । హవిః । ప్రియమ్ । దేవేషు । గచ్ఛతి ॥ యః । జాతః । ఏవ । ప్రథమః । మనస్వాన్ । దేవః । దేవాన్ । క్రతునా । పర్యభూషదితి పరి-అభూషత్ ॥ యస్య । శుష్మాత్ । రోదసీ ఇతి । అభ్యసేతామ్ । నృమ్ణస్య । మహ్నా । సః । జనాసః । ఇన్ద్రః ॥ ఏతి । తే । మహః । ఇన్ద్ర । ఊతి । ఉగ్ర । సమన్యవ ఇతి స-మన్యవః । యత్ । సమరన్తేతి సమ్-అరన్త । సేనాః ॥ పతాతి । దిద్యుత్ । నర్యస్య । బాహ్వోః । మా । తే ॥ ౪౮ ॥ మనః । విష్వద్రియగితి విష్వ-ద్రియక్ । వీతి । చారీత్ ॥ మా । నః । మర్ధీః । ఏతి । భర । దద్ధి । తత్ । నః । ప్రేతి । దాశుషే । దాతవే । భూరి । యత్ । తే ॥ నవ్యే । దేష్ణే । శస్తే । అస్మిన్న్ । తే । ఉక్థే । ప్రేతి । బ్రవామ । వయమ్ । ఇన్ద్ర । స్తువన్తః ॥ ఏతి । తు । భర । మాకిః । ఏతత్ । పరీతి । స్థాత్ । విద్మ । హి । త్వా । వసుపతిమితి వసు-పతిమ్ । వసూనామ్ ॥ ఇన్ద్ర । యత్ । తే । మాహినమ్ । దత్రమ్ । అస్తి । అస్మభ్యమిత్యస్మ-భ్యమ్ । తత్ । హర్యశ్వేతి హరి-అశ్వ ॥ ౪౯ ॥ ప్రేతి । యన్ధి ॥ ప్రదాతారమితి ప్ర-దాతారమ్ । హవామహే । ఇన్ద్రమ్ । ఏతి । హవిషా । వయమ్ ॥ ఉభా । హి । హస్తా । వసునా । పృణస్వ । ఆ । ప్రేతి । యచ్ఛ । దక్షిణాత్ । ఏతి । ఉత । సవ్యాత్ ॥ ప్రదాతేతి ప్ర-దాతా । వజ్రీ । వృషభః । తురాషాట్ ।

శుష్మీ । రాజా । వృత్రహేతివృత్ర-హా । సోమపావేతిసోమ-పావా ॥ అస్మిన్న్ । యజ్ఞే । బర్హిషి ఏతి । నిషద్యేతిని-సద్య । అథ । భవ । యజమానాయ । శం । యోః ॥ ఇన్ద్రః । సుత్రామేతిసు-త్రామా । స్వవానితిస్వ-వాన్ । అవోభిరిత్యవః-భిః । సుమృడీకఇతిసు-మృడీకః । భవతు । విశ్వవేదాఇతివిశ్వ-వేదాః ॥ బాధతామ్ । ద్వేషః । అభయమ్ । కృణోతు । సువీర్యస్యేతిసు-వీర్యస్య ॥ ౫౦ ॥ పతయః । స్యామ ॥ తస్య । వయమ్ । సుమతావితిసు-మతౌ । యజ్ఞియస్య అపీతి । భద్రే । సౌమనసే । స్యామ ॥ సః । సుత్రామేతిసు-త్రామా । స్వవానితిస్వ-వాన్ ఇన్ద్రః । అస్మే ఇతి । ఆరాత్ । చిత్ । ద్వేషః । సనుతః । యుయోతు ॥ రేవతీః । నః । సధమాద ఇతిసధ-మాదః । ఇన్ద్రే । సన్తు । తువివాజాఇతితువి-వాజాః ॥ క్షుమన్తః । యాభిః । మదేమ ॥ ప్రో ఇతి । స్వితి । అస్మై । పురోరథమితిపురః-రథమ్ । ఇన్ద్రాయ । శూషమ్ । అర్చత ॥ అభీకే చిత్ । ఉ । లోకకృదితిలోక-కృత్ । సఙ్గే । సమత్స్వితిసమత్-సు । వృత్రహేతివృత్ర-హా ॥ అస్మాకమ్ । బోధి । చోదితా । నభన్తామ్ । అన్యకేషామ్ ॥ జ్యాకాః । అధీతి । ధన్వస్వితిధన్వ-సు ॥ ౫౧ ॥ జరసామాతే హర్యశ్వ సువీర్యస్యాధ్యేకం చ ॥ ౧౩ ॥

పాకయజ్ఞగ్ంసగ్ంశ్రవాఃపరోక్షంబర్హిషోహంధ్రువామగన్మేత్యాహదేవసవితర్దేవస్యాహంక్షత్రస్యోల్బంవాజస్యాగ్నిరేకాక్షరేణోపయామగృహీతోసినృషదమన్యహత్రయోదశ ॥ ౧౩ ॥

పాకయజ్ఞంపరోక్షంధ్రువాంవిసృజతేచనస్సర్వవీరాంపతయస్స్యామైకపఞ్చాశత్ ॥ ౫౧ ॥

॥ పాకయజ్ఞంధన్వసు ॥

హరిః ఓమ్ ॥

॥ తత్సత్ ॥

సప్తమప్రశ్నస్సమాప్తః